

ABSTRACTS

The Editor is grateful to Eleni Andrikou for her assistance in the preparation of the Greek abstracts.

BIETAK, MANFRED

'Rich beyond the dreams of Avaris: Tell el-Dab^a and the Aegean world—a guide for the perplexed'. A response to Eric H. Cline

In his article in *BSA* 93 (1998) 199–219, Eric Cline comments on the recent discoveries at the site of Tell el-Dab^a, where palatial quarters of the late Hyksos Period and the early 18th Dynasty have been discovered. For Aegean scholars the most spectacular finds from these excavations were numerous fragments of wall paintings which were identified as Minoan by experts working at the excavations and visiting colleagues. Cline particularly criticises the change of dating given to the paintings which were attributed by the excavators originally to the Hyksos period (1992) and afterwards to the Early 18th Dynasty (1995). Doubts have also been expressed about the validity of the new date and the identification of the paintings as Minoan or Aegean. This response tries to show: (1) the context of the paintings in the 18th Dynasty palace quarters in the light of recent research, (2) why a dating to the Hyksos period was originally considered, (3) why the paintings should be identified as Minoan and (4) that Cline failed to make himself knowledgeable enough about the archaeology of the site of Tell el-Dab^a to give a serious opinion on the excavations and material.

«Πλούτος πέρα από τα όνειρα του Αβάρεως: η Tell el-Dab^a και ο αιγαιακός κόσμος – ένας οδηγός για τους ευρισκομένους σε σύγχυση». Απάντηση στον Eric H. Cline.

Στο άρθρο του στο *BSA* 93 (1998), 199–219, ο Eric Cline σχολιάζει τις πρόσφατες ανακαλύψεις στη θέση Tell el-Dab^a, όπου αποκαλύφθηκαν τμήματα του ανακτόρου της Ύστερης περιόδου των Υκσώς και της Πρώιμης 18ης Δυναστείας. Για τους μελετητές του Αιγαίου, τα πιο θεαματικά ευρήματα από αυτές τις ανασκαφές υπήρξαν πολυάριθμα θραύσματα τοιχογραφιών, τα οποία ειδικοί εργαζόμενοι στην ανασκαφή και επισκέπτες συνάδελφοι αναγνώρισαν ως μινωικά. Ο Cline ασκεί ιδιαίτερη κριτική στην αλλαγή της χρονολόγησης των τοιχογραφιών, οι οποίες αρχικά (1992) τοποθετήθηκαν από τους ανασκαφείς στην περίοδο των Υκσώς και στη συνέχεια (1995) στην Πρώιμη 18η Δυναστεία. Αμφισβήτησε επίσης την αξία της νέας χρονολόγησης και την αναγνώριση των τοιχογραφιών ως μινωικών ή αιγαιακών. Η παρούσα απάντηση επιδιώκει να δείξει: i. Το περιβάλλον των τοιχογραφιών στο ανάκτορο της 18ης Δυναστείας κάτω από το φώς της πρόσφατης έρευνας. ii. Το λόγο για τον οποίο προτάθηκε αρχικά η χρονολόγηση στην περίοδο των Υκσώς. iii. Το λόγο για τον οποίο οι τοιχογραφίες πρέπει να αναγνωρισθούν ως μινωικές και iv. ότι ο Cline απέτυχε να αποκτήσει επαρκή γνώση για την αρχαιολογία της Tell el-Dab^a ώστε να εκφράσει μία σοβαρή άποψη για τις ανασκαφές και το υλικό που δεν έχει ποτέ δει.

BROWN, TERENCE A., BROWN, KERI A., FLAHERTY, CHRISTINE E., LITTLE, LISA M. AND PRAG, A. J. N. W.

DNA analysis of bones from Grave Circle B at Mycenae: a first report

Following the successful identification of at least two different family groups in Grave Circle B using facial reconstruction (*BSA* 90 [1995], 107–36), a pilot project was carried out at Manchester to identify, analyse and match 22 DNA samples from burials in the Grave Circle. The first step was to determine whether ancient DNA has survived, as proved to be the case; the next was to use this information to sex the individual by polymerase chain reactions (PCRs). In some cases the results provided information which the excavators had not been able to achieve because of the poor state of the skeletal remains; in one there was an apparent disagreement between the DNA result and the conclusion reached on archaeological and anatomical grounds. The overall results suggest that these methods have considerable potential for kinship studies in Aegean Bronze Age populations.

Ανάλυση του DNA στα οστά του Ταφικού Κύκλου Β των Μυκηνών: πρώτη ανακοίνωση.

Μετά την επιτυχή αναγνώριση δύο τουλάχιστον οικογενειακών ομάδων στον Ταφικό Κύκλο Β διά της αναπλάσεως του προσώπου (BSA 90 [1995], 107–36), διεξήχθη στο Manchester ένα πιλοτικό πρόγραμμα με σκοπό να αναγνωρισθούν, να αναλυθούν και να συνδυασθούν 22 δείγματα DNA από τις ταφές στον Ταφικό Κύκλο. Το πρώτο βήμα ήταν να καθορισθεί εάν έχει διατηρηθεί το αρχαίο DNA, όπως και αποδείχθηκε. Το επόμενο ήταν να χρησιμοποιηθεί αυτή η πληροφορία για να καθορισθεί με αλυσιδωτές αντιδράσεις της πολυμεράσης (PCRs) το φύλο των ατόμων. Σε μερικές περιπτώσεις τα αποτελέσματα παρείχαν πληροφορίες, τις οποίες οι ανασκαφείς δεν ήταν δυνατό να ανακτήσουν εξαιτίας της κακής καταστάσεως των σκελετικών καταλοίπων. Σε μία περίπτωση υπήρξε προφανής ασυμφωνία μεταξύ των αποτελεσμάτων του DNA και του συμπεράσματος που προέκυψε από τα αρχαιολογικά και ανατομικά στοιχεία. Το σύνολο των αποτελεσμάτων δείχνει ότι αυτές οι μέθοδοι έχουν αξιόλογη δυνατότητα όσον αφορά στις μελέτες συγγένειας στους πληθυσμούς της Αιγαϊκής Εποχής του Χαλκού.

COLDSTREAM, J. N.

Evans's Greek finds: the early Greek town of Knossos, and its encroachment on the borders of the Minoan palace

Among over 1800 boxes of Sir Arthur Evans's finds now stored in the Stratigraphical Museum at Knossos, at least 150 contain Greek pottery from Subminoan to Classical. A systematic study of this material, in relation to its recorded find spots, throws new light on the eastern part of the early Greek town, bordering the site of the Minoan Palace. Above the Palace itself, fresh evidence is produced, and fresh interpretation offered, for the Greek sanctuary described by Evans. In its immediate surroundings, there are signs of busy domestic and industrial life in the early Greek town above the South-West Houses, the West Court, the Theatral Area, and the Pillared Hall outside the North Entrance to the Palace. Greek occupation is also noted above the House of Frescoes, the Little Palace and the Royal Villa. A wider aim of this article is to trace the limits of the early Greek town of Knossos, both of its original Early Iron Age nucleus surviving from Late Minoan times, and of its spacious extension towards the north in the late eighth and seventh centuries BC.

Τα Ελληνικά ευρήματα του Evans: η πρώιμη Ελληνική πόλη της Κνωσού και η επέκτασή της στα όρια του μινωικού ανακτόρου.

Ανάμεσα στα περισσότερα από 1800 κιβώτια ευρημάτων του Sir Arthur Evans, τα οποία φυλάσσονται στο Στραματογραφικό Μουσείο της Κνωσού, τουλάχιστον τα 150 περιέχουν Ελληνική κεραμική από την Υπομινωική έως την Κλασική περίοδο. Η συστηματική μελέτη αυτού του υλικού, σε σχέση με τα καταγραμμένα σημεία ευρέσεώς του, ρίχνει νέο φως στο ανατολικό τμήμα της πρώιμης ελληνικής πόλης, η οποία συνορεύει με τη θέση του μινωικού ανακτόρου. Πάνω από το ίδιο το ανάκτορο, διαπιστώθηκαν νέα στοιχεία και μια νέα ερμηνεία προσφέρεται για το ελληνικό ιερό που περιέγραψε ο Evans. Στο άμεσο περιβάλλον του, πάνω από τις Νοτιοδυτικές Οικίες, την Δυτική Αυλή, τον Θεατρικό Χώρο και την Αίθουσα των Πεσσών έξω από την Βόρεια Είσοδο του ανακτόρου, υπάρχουν σημεία έντονης οικιακής και βιοτεχνικής ζωής στην πρώιμη ελληνική πόλη. Ελληνική κατοίκηση παρατηρήθηκε επίσης πάνω από την Οικία των Τοιχογραφιών, το Μικρό Ανάκτορο και την Βασιλική Έπαυλη. Ευρύτερος σκοπός αυτού του άρθρου είναι να ανιχνεύσει τα όρια της πρώιμης ελληνικής πόλης της Κνωσού, τόσο του αρχικού πυρήνα της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου που επέζησε από τους Υστερομινωικούς χρόνους, όσο και της ευρείας επεκτάσεως προς Βορράν τον ύστερο όγδοο και τον έβδομο αιώνα π.Χ.

DEVETZI, ANASTASIA

The 'imported' stone vases at Akrotiri, Thera

In the Late Bronze Age settlement of Akrotiri on Thera stone vessels were imported, mainly from Crete, in parallel with local production which was in full swing at this time, as testified by the number and variety of products,

especially those of everyday domestic use, that covered fully the needs of a large settlement. One group of stone vessels, which is characterised by the innovative character either of the shape or the combination of type and raw material used, includes products that cannot be attributed to known centres of stone vessel manufacture, such as those of Crete, Egypt and the Syro-Palestinian region. The particular interest of this group lies in the fact that parameters such as the choice of the material, the typology and the flourishing stone industry, lead to a clear correlation of specific vessels with related local activity.

Τα « εισαγμένα » λίθινα αγγεία στο Ακρωτήρι Θήρας.

Στον οικισμό του Ακρωτηρίου της Θήρας κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού εισάγοντο λίθινα αγγεία, κυρίως από την Κρήτη, παράλληλα με την εγχώρια παραγωγή. Η τελευταία μάλιστα άκμαζε ιδιαίτερος, όπως αποδεικνύουν το πλήθος και η ποικιλία των προϊόντων της, ιδίως εκείνων καθημερινής χρήσεως, τα οποία κάλυπταν πλήρως τις ανάγκες ενός μεγάλου οικισμού. Ένα σύνολο λίθινων αγγείων, που χαρακτηρίζονται από πρωτοτυπία άλλοτε στο σχήμα και άλλοτε στο συνδυασμό τύπου και υλικού κατασκευής, περιλαμβάνει δημιουργίες που δεν μπορούν να αποδοθούν στα μέχρι τώρα γνωστά κέντρα παραγωγής λίθινων αγγείων, όπως της Κρήτης, της Αιγύπτου και της Συροπαλαιστίνης. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον αυτού του συνόλου έγκειται στο γεγονός ότι παράμετροι όπως, η επιλογή της πρώτης ύλης, η τυπολογία και η διαπιστωμένη ακμαία λιθουργία στο Ακρωτήρι, οδηγούν σε σαφή συσχετισμό των συγκεκριμένων αγγείων με τη σχετική τοπική δραστηριότητα.

DIXON, MICHAEL D.

Two Archaic inscriptions from Asprokampos, Corinthia

Presented in this article are two inscriptions, one that had been lost for sixty years and the other newly discovered. The rediscovered stone has been drastically altered since it was first recorded and is republished with special attention given to its possible restoration and date. The new inscription is published here for the first time. The first inscription is almost certainly a dedication, while the second records a numerical value, for which possible explanations are suggested. A cult of Zeus Milichios is attested in the region and its possible association with both inscriptions is explored.

Δύο αρχαϊκές επιγραφές από τον Ασπρόκαμπο Κορινθίας.

Παρουσιάζονται δύο επιγραφές, από τις οποίες η μία είχε χαθεί για εξήντα χρόνια, ενώ η άλλη είναι πρόσφατο εύρημα. Η επανευρεθείσα επιγραφή έχει δραστικά μεταβληθεί από τότε που καταγράφηκε για πρώτη φορά και δημοσιεύεται εδώ με ιδιαίτερη έμφαση στην πιθανή αποκατάσταση και χρονολόγησή της. Η νέα επιγραφή δημοσιεύεται εδώ για πρώτη φορά. Η πρώτη είναι σχεδόν βέβαιο ότι είναι αναθηματική, ενώ στη δεύτερη καταγράφεται ένα αριθμητικό σύστημα, για το οποίο προτείνονται πιθανές ερμηνείες. Διερευνάται η πιθανή σύνδεση των δύο επιγραφών με τη λατρεία του Διός Μελιχίου που έχει διαπιστωθεί στην περιοχή.

ELIOPOULOS, THEODORE

A Minoan potter's wheel with 'marine' decoration from Skhinias, Mirabello district

A Minoan potter's wheel is published, with the peculiar element of appliqué relief sea-shells. The object was found by chance a few years before World War II near the village of Skhinias, in the Upper Mirabello region of NE Crete, and remained unknown until now. It is the first instance of real decoration on a potter's wheel. It can be dated between MM II and LM I and could have come from Malia.

Μινωικός κεραμεικός τροχός με « θαλάσσια » διακόσμηση από το Σχοινιά Μεραιπέλου.

Στο παρόν άρθρο δημοσιεύεται ένας μινωικός κεραμεικός τροχός με ιδιότυπη πλαστική διακόσμηση από επίθετες αχιβάδες. Πρόκειται για προπολεμική περισυλλογή από το Σχοινιά, ένα χωριό του Απάνω

Μεραμπέλου στη βορειοανατολική Κρήτη. Αποτελεί το πρώτο δείγμα γνήσιας διακοσμήσεως σε κεραμικό τροχό. Μπορεί να χρονολογηθεί μεταξύ της ΜΜΠ και της ΥΜΙ και είναι δυνατόν να προέρχεται από τα Μάλια.

FRANCIS, JANE, PRICE, SIMON, MOODY, JENNIFER AND NIXON, LUCIA

Agiasmati: a Greek cave sanctuary in Sphakia, SW Crete

The Agiasmati cave in SW Crete, investigated as part of the Sphakia Survey, served as a sanctuary in the Hellenistic-Early Roman period. It has four points of interest. (1) Two of its principal types of artefacts, ladles and multiple-nozzle lamps are rare or even unique to this site. (2) Fabric analysis has enabled significant progress to be made with the interpretation of the pottery. (3) Cave worship in this period is not well known on Crete. (4) Intensive exploration by the Sphakia Survey of the region in which the cave lies enables us to place the cave in the context of the contemporary settlement pattern and to reconfirm the value of archaeological survey.

Αγιασμάτι: ένα ελληνικό ιερό σπηλαίου στα Σφακιά στη νοτιοδυτική Κρήτη.

Το σπήλαιο Αγιασμάτι στη νοτιοδυτική Κρήτη, το οποίο εξερευνήθηκε στο πλαίσιο της έρευνας επιφανείας Σφακίων, χρησιμοποιήθηκε ως ιερό στην Ελληνιστική – Πρώιμη Ρωμαϊκή περίοδο. Παρουσιάζει τέσσερα σημεία ενδιαφέροντος. (1) Δύο από τους κύριους τύπους ευρημάτων, οι αρύταινες και οι πολύμυξοι λύχνοι, είναι σπάνιοι ή και αποκλειστικοί σε αυτή την θέση. (2) Η ανάλυση του πηλού συνέβαλε στη σημαντική πρόοδο για την ερμηνεία της κεραμικής. (3) Η λατρεία σε σπήλαια κατ' αυτή την περίοδο δεν είναι καλά γνωστή στην Κρήτη. (4) Η εντατική εξερεύνηση της περιοχής γύρω από το σπήλαιο κατά την έρευνα επιφανείας Σφακίων κατέστησε δυνατόν να ενταχθεί το σπήλαιο στον ιστό των σύγχρονων του οικισμών και να επαναβεβαιωθεί η αξία της αρχαιολογικής έρευνας επιφανείας.

GALANIDOU, NENA

Biographies of the lithic artefacts from Upper Palaeolithic Kastritsa

Technological and typological studies of the chipped-stone industries of Palaeolithic Greece have hitherto been founded upon thorough descriptions of the morphological attributes of artefacts. This article departs from this tradition to examine, by means of refitting, the technology that created a group of 1691 lithic artefacts at Upper Palaeolithic Kastritsa. Refitting seeks to reconstruct individual reduction sequences by making connections between artefacts that are the results of successive steps in lithic production, thereby revealing more about the biographies of those artefacts. This approach, although extremely valuable, is not universally applicable because it is time-consuming and works only if the artefacts it examines have been retrieved from undisturbed contexts. Kastritsa's industry, however, lends itself to this sort of analysis thanks to the site's generally good spatial and temporal integrity. Attention is focused on layer 12 (in the western part of the rockshelter), a layer that has, amongst other features, yielded two sets of postholes. This evidence of habitation structures of this sort is unique in the Upper Palaeolithic record of south-east Europe. The analysis shows that this layer contains the greatest percentage of refitting specimens so far recorded at Kastritsa and makes a number of observations concerning the technological decisions taken by the knappers who worked there. It also suggests that specialised knapping and transformation activities probably took place in this part of the camp.

Βιογραφίες των τεχνέρων της Ανώτερης Παλαιολιθικής από την Καστρίτσα.

Μέχρι σήμερα οι τεχνολογικές και τυπολογικές μελέτες για τις λιθοτεχνίες στην Παλαιολιθική Ελλάδα στηρίζονταν σε πλήρεις περιγραφές των μορφολογικών χαρακτηριστικών των τεχνέρων. Το παρόν άρθρο απομακρυνόμενο από αυτή την παράδοση, εξετάζει δια της μεθόδου της ανασυνθέσεως, την τεχνολογία που δημιούργησε ένα σύνολο 1691 λίθινων τεχνέρων κατά την Ανώτερη Παλαιολιθική στην βραχοσκεπή Καστρίτσα. Η μέθοδος αυτή επιδιώκει να ανασυστήσει την εκάστοτε εφαρμοζόμενη διαδικασία παραγωγής λίθινων εργαλείων, συνάπτοντας μεταξύ τους τα τέχνηρα. Έτσι δίνεται η δυνατότητα να

κατανοήσουμε τα διαδοχικά στάδια λαξεύσεως, και συνεπώς να αποκομίσουμε περισσότερα στοιχεία για την βιογραφία των τεχνέρων. Αυτή η προσέγγιση, αν και εξαιρετικά χρήσιμη, δεν είναι καθολικά εφαρμόσιμη διότι είναι χρονοβόρα και έχει αποτέλεσμα μόνον εφόσον τα τέχνηρα που εξετάζονται προέρχονται από αδιατάρακτα σύνολα. Η λιθοτεχνία της Καστρίτσας προσφέρεται για αυτό το είδος ανάλυσεως μια και η θέση είναι γενικά αδιατάρακτη. Η μελέτη εστιάζει την προσοχή της στο στρώμα 12 (στο δυτικό τμήμα της βραχοσκεπής), το οποίο απέδωσε εκτός των άλλων ευρημάτων και δύο σύνολα από οπές πασσάλων. Οι δομές αυτές είναι μοναδικές για τα μέχρι σήμερα δεδομένα από την Ανώτερη Παλαιολιθική στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Η ανάλυση δείχνει ότι το στρώμα αυτό περιέχει το μεγαλύτερο ποσοστό, που έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα στην Καστρίτσα, τεχνέρων που είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στην ανασύνθεση, και περιλαμβάνει παρατηρήσεις σχετικά με τις τεχνολογικές επιλογές των λιθοξόνων της Καστρίτσας. Προτείνει επίσης, ότι η εξειδικευμένη λάξευση και οι δραστηριότητες δευτερεύουσας επεξεργασίας εκτελούνταν πιθανώς σε αυτό το τμήμα της εγκαταστάσεως.

GILL, DAVID W. J.

Collecting for Cambridge: John Hubert Marshall on Crete

In 1901 excavations were conducted under the auspices of the Cretan Exploration Fund at Praisos and Kato Zakro in eastern Crete. One of the members of the party was John Hubert Marshall, formerly of King's College, Cambridge. During his journey to and from the excavations, and described in the correspondence of Robert Carr Bosanquet, Marshall seems to have acquired antiquities from a number of sites which were purchased by the Fitzwilliam Museum in Cambridge later in the year. This material included antiquities from Palaikastro which was to become the scene of major excavations by the British School at Athens. Marshall was awarded a Craven Studentship at the British School at Athens in 1901, but in February 1902 was appointed Director-General of the Archaeological Survey of India. It was Marshall's experience of excavation on Crete which was to influence the development of archaeological fieldwork in India.

Συλλέγοντας για το Cambridge: Ο John Hubert Marshall στην Κρήτη.

Το 1901 διενεργήθηκαν ανασκαφές στην Πραισό και την Κάτω Ζάκρο στην ανατολική Κρήτη υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Κρητικών Ερευνών. Ένα από τα μέλη της αποστολής ήταν ο John Hubert Marshall, προερχόμενος από το King's College του Cambridge. Κατά την διάρκεια του ταξιδιού του προς και από τις ανασκαφές, όπως περιγράφεται στην αλληλογραφία του Robert Carr Bosanquet, ο Marshall φαίνεται ότι απέκτησε αρχαιότητες από διάφορες θέσεις, τις οποίες αργότερα την ίδια χρονιά αγόρασε το Μουσείο Fitzwilliam του Cambridge. Αυτό το υλικό περιελάμβανε αρχαιότητες από το Παλαίκαστρο, το οποίο επρόκειτο να αναδειχθεί σε μείζονα ανασκαπτόμενο χώρο από την Βρετανική Σχολή στην Αθήνα. Στον Marshall απονεμήθηκε η υποτροφία Craven στην Βρετανική Σχολή στην Αθήνα το 1901, αλλά το Φεβρουάριο του 1902 διορίστηκε Γενικός Διευθυντής της Αρχαιολογικής Έρευνας στην Ινδία. Η εμπειρία του Marshall από τις ανασκαφές στην Κρήτη έμελλε να επηρεάσει την ανάπτυξη της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου στην Ινδία.

GRAHAM, A. J.

Thasos: the topography of the ancient city

The recently published 'Stele from the Harbour' of Thasos provides important new evidence for the topography of the ancient city. Some streets and other topographical features are named or described. There are many problems, however, in locating these features on the ground. These problems are fully discussed and some new solutions are proposed. At the same time, the new evidence bears on several difficult and unresolved topographical questions, which have long engaged the attention of students of Thasos. These questions are, therefore, reconsidered here. Finally, the important evidence for the topography of the city, which is found in the Hippocratean *Epidemics*, is fully set out for the first time, and discussed in relation to the archaeological evidence.

Θάσος: Η τοπογραφία της αρχαίας πόλεως.

Η πρόσφατα δημοσιευθείσα «Στήλη του Λιμένος» από τη Θάσο παρέχει σπουδαία νέα στοιχεία για την τοπογραφία της αρχαίας πόλεως. Μερικές οδοί και άλλα τοπογραφικά χαρακτηριστικά ονομάζονται ή περιγράφονται. Εν τούτοις υπάρχουν πολλά προβλήματα στον εντοπισμό αυτών των χαρακτηριστικών επί του εδάφους. Τα προβλήματα αυτά συζητώνται πλήρως και προτείνονται νέες λύσεις. Παράλληλα, τα νέα στοιχεία σχετίζονται με μερικά δύσκολα και άλυτα τοπογραφικά ερωτήματα τα οποία επί μακρόν απέσπασαν την προσοχή των μελετητών της Θάσου. Συνεπώς, αυτά τα ερωτήματα επανεξετάζονται. Τέλος, οι σημαντικές αναφορές στο έργο *Περί επιδημιών* του Ιπποκράτη σχετικά με την τοπογραφία της πόλεως εκτίθενται για πρώτη φορά με πληρότητα και συζητώνται συσχετιζόμενες με τα αρχαιολογικά δεδομένα.

HAMMOND, N. G. L.

The ethne in Epirus and Upper Macedonia

This article deals with the inscriptional and literary evidence for the ethne of Epirus and Upper Macedonia. It is argued that the term *ethnos* was used not of a rural settlement but of both nomadic and settled groups of persons, each of which believed itself to be of common racial descent. Both areas were exceptionally well suited in terrain and in climate to the practice of transhumant pastoralism by small nomadic or semi-nomadic 'companies'.

Τα έθνη στην Ήπειρο και την Άνω Μακεδονία.

Το άρθρο πραγματεύεται τα επιγραφικά και φιλολογικά δεδομένα για τα έθνη της Ηπείρου και της Άνω Μακεδονίας. Υποστηρίζεται ότι ο όρος *έθνος* δεν αναφερόταν σε μια αγροτική εγκατάσταση αλλά σε νομαδικές και μόνιμα εγκατεστημένες ομάδες ανθρώπων, κάθε μία από τις οποίες θεωρούσε εαυτήν κοινής φυλετικής καταγωγής. Και οι δύο περιοχές ταίριαζαν εξαιρετικά καλά από πλευράς εδαφών και κλίματος, στην άσκηση νομαδικής κτηνοτροφίας από νομαδικές ή ημινομαδικές ομάδες.

KARANTZALI, EFI AND PONTING, MATTHEW J.

ICP-AES analysis of some Mycenaean vases from the cemetery at Pylona, Rhodes

This paper presents the results of the chemical analyses by inductively coupled plasma atomic emission spectrometry (ICP-AES) of a selection of vases from the recent excavations of Mycenaean tombs at Pylona, Rhodes. The data are used to support and confirm the stylistic attributions of the vases as either local Rhodian products or mainland imports. It is suggested that the majority of the imports are from the Argolid, but that at least one other origin is likely as well. Two distinct compositional groups of 'local' pottery are also identified. Comparison is made with the data from the analyses of pottery from Ialysos and the veracity of the conclusions drawn from the earlier optical emission data is confirmed.

Ανάλυση μυκηναϊκών αγγείων από το νεκροταφείο στον Πυλώνα Ρόδου με τη μέθοδο ICP-AES.

Το άρθρο παρουσιάζει τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων με τη μέθοδο της Φασματομετρίας Ατομικής Εκπομπής Πλάσματος με Επαγωγική Σύζευξη, σε επιλεγμένα αγγεία από τις πρόσφατες ανασκαφές των μυκηναϊκών τάφων στον Πυλώνα Ρόδου. Τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται για να υποστηρίξουν και να επιβεβαιώσουν την αναγνώριση των αγγείων με βάση τεχνοτροπικά κριτήρια είτε ως τοπικών ροδιακών προϊόντων είτε ως εισαγωγών από την ηπειρωτική Ελλάδα. Προτείνεται ότι η πλειονότητα των εισαγωγών προέρχεται από την Αργολίδα, αλλά είναι επίσης πιθανή τουλάχιστον μία ακόμα περιοχή προελεύσεως. Στην «τοπική» κεραμική αναγνωρίστηκαν δύο διακριτές ως προς τη σύνθεση ομάδες. Τα αποτελέσματα συγκρίνονται με εκείνα από τις αναλύσεις κεραμικής της Ιαλυσσού και επιβεβαιώνεται η ορθότητα των εξαχθέντων συμπερασμάτων της προηγούμενης έρευνας με οπτική εκπομπή.

LAMBERT, S. D.

The Greek inscriptions on stone in the collection of the British School at Athens

This article publishes or republishes the 23 Greek inscriptions on stone in the collection of the British School at Athens. The majority are Attic, but also included are five stones from Melos and one each from Anthedon in Boeotia, Aegina(?), Epirus and Thera. Two of the inscriptions, an Attic funerary monument and an Aeginetan(?) fragment, receive their first editions here. In addition, of the eight which have associated reliefs, six are fully published for the first time. Most of the already published items have also yielded something new of interest. An appendix presents the first edition (from the papers of George Finlay) of a short inscription once in his collection.

Οι λίθινες ελληνικές επιγραφές στη συλλογή της Βρετανικής Σχολής Αθηνών.

Στο άρθρο αυτό δημοσιεύονται ή επαναδημοσιεύονται οι 23 λίθινες ελληνικές επιγραφές στη συλλογή της Βρετανικής Σχολής στην Αθήνα. Η πλειονότητα είναι αττικές, αλλά περιλαμβάνονται επίσης πέντε από τη Μήλο και από μία από την Ανθηδόνα Βοιωτίας, την Αίγινα (;), την Ήπειρο και την Θήρα. Δύο επιγραφές, μία αττική επιτύμβια και ένα θραύσμα από την Αίγινα (;) δημοσιεύονται εδώ για πρώτη φορά. Πρόσθετα, για πρώτη φορά δημοσιεύονται οι έξι από τις οκτώ επιγραφές που συνοδεύονται από ανάγλυφο. Οι περισσότερες από τις ήδη δημοσιευμένες απέδωσαν κάποιο νέο ενδιαφέρον στοιχείο. Σε παράρτημα παρουσιάζεται η πρώτη έκδοση (από τις σημειώσεις του George Finlay) μιας σύντομης επιγραφής που ανήκε κάποτε στη συλλογή του.

MANGOU, HELEN AND IOANNOU, PANAYIOTIS V.

Studies of the Late Bronze Age copper-based ingots found in Greece

Seven bun type, one slab type, and 44 oxhide type Late Bronze Age ingots found in the Aegean region, Crete and Mainland Greece have been analysed for their chemical content (twelve elements) by atomic absorption spectroscopy. The results show that the ingots contain variable amounts of oxygen as copper(I) oxide. The oxhide ingots are made of purer copper, the bun type are of relatively pure copper and bronze, while the slab type is bronze. The oxhide ingots from Crete may have a different origin from those found in the Aegean and in Mainland Greece because they have a different chemical composition. The metallographic examination of twenty ingots, three of bun and seventeen of oxhide type, revealed that they have been cast in open moulds, followed by slow cooling. Microanalyses of inclusions in fifteen ingots revealed the presence of copper(I) sulphide, copper(I) oxide, copper-iron and copper-iron-sulphur and their origin is discussed. Hardness measurements on fourteen ingots of various types revealed that they are somewhat harder for a cast object than control alloys and likely explanations are given.

Μελέτες στα χάλκινα τάλαντα της Ύστερης Εποχής του Χαλκού από την Ελλάδα.

Τάλαντα διαφόρων τύπων (επτά αρτοειδή, ένα πλακοειδές και 44 σε σχήμα δοράς βοός) της Ύστερης Εποχής του Χαλκού από τον Αιγαϊακό χώρο, την Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα, αναλύθηκαν με τη μέθοδο της Φασματοσκοπίας Ατομικής Απορροφήσεως για να διαπιστωθεί η χημική τους σύνθεση ως προς 12 συστατικά τους. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα τάλαντα περιέχουν ποικίλες ποσότητες οξυγόνου με τη μορφή οξειδίου του χαλκού (I). Τα τάλαντα σε σχήμα δοράς είναι κατασκευασμένα από καθαρότερο χαλκό, τα αρτοειδή είναι από σχετικά καθαρό χαλκό και ορειχάλκο, ενώ τα πλακοειδή είναι ορειχάλκινα. Τα τάλαντα τύπου δοράς από την Κρήτη έχουν διαφορετική ενδεχομένως προέλευση από εκείνα του Αιγαίου και της ηπειρωτικής Ελλάδας, διότι έχουν διαφορετική χημική σύνθεση. Η μεταλλογραφική εξέταση είκοσι ταλάντων, τριών του αρτοειδούς τύπου και δεκαεπτά του τύπου δοράς, αποκάλυψε ότι ήταν χυτά σε ανοικτές μήτρες και ακολούθησε βραδεία ψύξη. Μικροανάλυση των εγκλεισμάτων σε δεκαπέντε τάλαντα έδειξε την παρουσία θείου χαλκού (I), οξειδίου του χαλκού (I), χαλκού – σιδήρου και χαλκού – σιδήρου – θείου, των οποίων η προέλευση συζητείται. Η μέτρηση σκληρότητας σε δεκατέσσερα τάλαντα διαφόρων τύπων έδειξε ότι είναι κατά τι σκληρότερα από τα κράματα ελέγχου για χυτά αντικείμενα. Προτείνονται πιθανές ερμηνείες.

MOMIGLIANO, NICOLETTA

Knossos 1902, 1905: The Prepalatial and Protopalatial deposits from the Room of the Jars in the Royal Pottery Stores

This article examines the Prepalatial and Protopalatial pottery deposits excavated by Evans and Mackenzie in the Room of the Jars of the Royal Pottery Stores at Knossos in 1902 and 1905. These deposits yielded abundant and unusual ceramic finds, illustrating aspects of storage and ceremonial activities in those periods. They also provide good stratigraphic evidence for the EM III, MM I A, and MM I B pottery sequence at Knossos.

Κνωσός 1902, 1905: προανακτορικά και παλαιοανακτορικά σύνολα από το Δωμάτιο των Πίθων στις Βασιλικές Αποθήκες Αγγείων.

Το άρθρο αυτό εξετάζει τα προανακτορικά και παλαιοανακτορικά κεραμικά σύνολα που ανέσκαψαν το 1902 και 1905 οι Evans και Mackenzie στο Δωμάτιο των Πίθων στις Βασιλικές Αποθήκες Αγγείων της Κνωσού. Τα σύνολα αυτά απέδωσαν άφθονα και ασυνήθιστα κεραμικά ευρήματα που εικονογραφούν όψεις αποθηκευτικών και τελετουργικών δραστηριοτήτων στις συγκεκριμένες περιόδους. Παρέχουν επίσης, καλά στρωματογραφικά στοιχεία για την διαδοχή της ΠΜ ΙΙΙ, ΜΜ ΙΑ και ΜΜ ΙΒ κεραμικής στην Κνωσό.

MOUNTJOY, P. A. AND PONTING, MATTHEW J.

The Minoan thalassocracy reconsidered: provenance studies of LH II A/LM I B pottery from Phylakopi, Ay. Irini and Athens

Chemical analysis by ICP at the Fitch Laboratory (British School at Athens) is used to see if the imported LB II pottery at Phylakopi on Melos is Minoan or Mycenaean. The possibility of a Minoan thalassocracy and of Minoan colonies in the Cyclades is reconsidered in the light of this new evidence, trade routes to the Cyclades are examined, the nature of the Mycenaean presence in the Cyclades is briefly discussed and the evidence for a LM I B horizon at Kastri on Kythera reinvestigated.

Η μινωική θαλασσοκρατία επανεξετάζεται: Μελέτες για την προέλευση της ΥΕ ΙΙΑ/ΥΜ ΙΒ κεραμικής από την Φυλακωπή, Αγ. Ειρήνη και Αθήνα.

Προκειμένου να διαπιστωθεί, εάν η εισαγμένη κεραμική της ΥΕΧ ΙΙ στην Φυλακωπή της Μήλου είναι μινωική ή μυκηναϊκή, έγινε χημική ανάλυση με τη μέθοδο ICP (Φασματομετρία Ατομικής Εκπομπής Πλάσματος Επαγωγικής Συζεύξεως) στο Εργαστήριο Fitch (Βρετανική Σχολή Αθηνών). Κάτω από το φως των νέων στοιχείων επανεξετάζεται η πιθανότητα της μινωικής θαλασσοκρατίας και των μινωικών αποικιών στις Κυκλάδες, ανιχνεύονται δρόμοι εμπορίου προς τις Κυκλάδες, συζητείται με συντομία η φύση της μυκηναϊκής παρουσίας στις Κυκλάδες και διερευνώνται εκ νέου τα δεδομένα για την ύπαρξη ΥΜ ΙΒ ορίζοντα στο Καστρί Κυθήρων.

NAKASSIS, ATHANASSIOS

The bridges of ancient Eleutherna

Eleutherna was founded in a naturally fortified location flanked by two rivers. There are two known bridges at Eleutherna. One spans the eastern river, while the second is located below the point at which the two rivers join and is preserved nearly in its entirety. The bridges formed corbelled triangular arches and were built with large limestone blocks in dry masonry, roughly aligned in straight courses. The smaller bridge led to the centre of the ancient city and was probably the earlier of the two. The fact that it was not built on bedrock and its relative age may have contributed to its collapse. The corbel arch of the smaller bridge is steeper than the corbel arch of the larger and is comparable to arches used in the late Classical period. This suggests a more advanced technology for

the larger bridge, since flatter arches entail a higher risk. The larger bridge was damaged by a storm in 1883. It was probably the same storm that caused the collapse of the smaller bridge, although this may have been deliberately destroyed. The smaller bridge seems to have been built during the late Classical period and the larger one during Hellenistic times when a major construction project took place at Eleutherna.

Οι γέφυρες της αρχαίας Ελευθέρας.

Η Ελευθέρα ιδρύθηκε σε φυσικά οχυρωμένη θέση, ανάμεσα σε δύο χειμάρρους. Είναι γνωστές δύο γέφυρες στην Ελευθέρα. Η μία γεφυρώνει τον ανατολικό χειμάρρο, ενώ η δεύτερη βρίσκεται λίγο μετά τη συμβολή των δύο χειμάρρων και σώζεται σχεδόν ακέραιη. Οι γέφυρες ήταν οξυκόρυφες, κτισμένες με μεγάλους ασβεστόλιθους εν ξηρώ, σχεδόν ισοδόμως. Η μικρή γέφυρα οδηγούσε στο κέντρο της πόλεως και μάλλον είναι η πρωιμότερη από τις δύο. Το γεγονός ότι δεν θεμελιώνεται στο φυσικό βράχο και η σχετική παλαιότητά της πιθανώς συνετέλεσαν στην κατάρρευσή της. Το τόξο της μικρής γέφυρας έχει εντονότερη κλίση σε σχέση με το τόξο της μεγαλύτερης γέφυρας και συγκρίνεται με υστεροκλασικά δείγματα. Αυτό δείχνει ότι η μεγάλη γέφυρα ήταν πιο προηγμένη τεχνολογικά, μια και τα ανοικτά τόξα εμπεριέχουν περισσότερους κινδύνους. Η μεγάλη γέφυρα υπέστη βλάβες από την καταιγίδα του 1883, η οποία πιθανώς προκάλεσε την κατάρρευση της μικρής γέφυρας. Η καταστροφή της τελευταίας ολοκληρώθηκε από την ανθρώπινη παρέμβαση. Η μικρή γέφυρα φαίνεται ότι κατασκευάστηκε στην Ύστερη Κλασική περίοδο και η μεγαλύτερη στην Ελληνιστική, όταν στην Ελευθέρα σημειώθηκε μεγάλη κτηριακή ανάπτυξη.

NEVETT, LISA

A real estate 'market' in Classical Greece? The example of town housing

In the past it has often been assumed that, although rental of real estate in Classical Greece was relatively common, sales of such property were not. This article challenges that assumption by looking in detail at a small group of inscriptions from Olynthos in the Chalkidiki, which date to the first half of the fourth century and record transactions involving houses in the city. By analysing these documents in conjunction with their archaeological contexts, it becomes evident that there was a systematic set of criteria by which such properties were valued, and that a premium was placed upon larger houses and those located close to the agora, at the centre of the social and political life of the city. This adds a new dimension to the emerging picture of the increasing use of the house as a symbol of personal prestige during the fourth century. The limited evidence available from Athens and the Attic deme centres suggests that Attic town houses had a comparable range of values and that a similar shared concept of value may therefore have been operating. It thus seems that in the case of town houses, at least, sufficient properties were changing hands for potential purchasers to have a shared concept of their value, and this may indicate that families moved between different areas of a settlement, or between different settlements.

“Αγορά” ακινήτων στην κλασική Ελλάδα: το παράδειγμα της αστικής κατοικίας.

Στο παρελθόν είχε συχνά υποθεθεί ότι η ενοικίαση ακινήτων στην κλασική Ελλάδα ήταν σχετικά συχνή, αντίθετα με τις πωλήσεις τέτοιων ιδιοκτησιών. Αυτό το άρθρο ελέγχει αυτή την παραδοχή, εξετάζοντας λεπτομερώς μια μικρή ομάδα επιγραφών του 4ου αιώνα π.Χ. από την Όλυνθο Χαλκιδικής, οι οποίες αναφέρουν αγοροπωλησίες, περιλαμβανομένων και οικιών στην πόλη. Αναλύοντας αυτά τα τεκμήρια σε συνδυασμό με το αρχαιολογικό τους περιβάλλον, καθίσταται εμφανές, ότι υπήρχε μία συστηματοποιημένη ομάδα κριτηρίων με τα οποία αξιολογούνταν τέτοιες ιδιοκτησίες, και ότι προσετίθετο υπεραξία για τις μεγαλύτερες οικίες και για εκείνες που ήταν κοντά στην αγορά, το κέντρο της κοινωνικής και πολιτικής ζωής της πόλεως. Αυτό προσδίδει μία νέα διάσταση στην εικόνα που αναδύεται ως προς την αυξανόμενη χρήση της οικίας ως συμβόλου προσωπικού γοήτρου κατά τον 4ο αιώνα. Τα περιορισμένα διαθέσιμα δεδομένα από την Αθήνα και τα κέντρα των αττικών Δήμων δείχνουν ότι για τις αττικές αστικές οικίες ίσχυε μια παρόμοια κλίμακα αξιών και ότι πιθανώς λειτουργούσε μια ανάλογη αντίληψη για την αξία. Συνεπώς, φαίνεται ότι τουλάχιστον στην περίπτωση των αστικών οικιών, αρκετές ιδιοκτησίες άλλαζαν χέρια καθώς οι πιθανοί αγοραστές είχαν κοινή αντίληψη για την αξία τους, και αυτό υποδεικνύει ότι οι οικογένειες μετακόμιζαν σε διαφορετικές περιοχές ενός οικισμού ή σε διαφορετικούς οικισμούς.

PAKKANEN, JARI AND PAKKANEN, PETRA

The Toumba building at Lefkandi: some methodological reflections on its plan and function

It has been argued that a foot of *c.* 0.30 m was used in the design of the Early Iron Age building at Lefkandi. However, deriving the foot-unit length from the preserved measurements is not statistically valid; in this case, proportional analysis is more likely to advance understanding of the building design rather than foot-standard studies. Attempts to determine the building function using direct analogical reasoning are problematic because of the exceptional character of the Toumba building. Based on the archaeological evidence of ritualised collective gatherings, however, a transformation in the communal meaning of the monument is proposed.

Το κτήριο της Τούμπας στο Λευκαντί: μεθοδολογικοί προβληματισμοί για το σχέδιο και τη λειτουργία του.

Υποστηρίχθηκε ότι ένα πόδι περί τα 0,30 μ. χρησιμοποιήθηκε στο σχεδιασμό του κτηρίου της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου στο Λευκαντί. Εν τούτοις, η εξαγωγή του μήκους της μονάδας του ποδός από τις μετρήσεις του διατηρούμενου κτηρίου δεν είναι στατιστικά έγκυρη. Σε αυτή την περίπτωση, η ανάλυση των αναλογιών περισσότερο προάγει την κατανόηση του σχεδιασμού του κτηρίου παρά τις μελέτες για το πρότυπο πόδι. Εξαιτίας του εξαιρετικού χαρακτήρα του κτηρίου της Τούμπας, η απόπειρα για να καθορισθεί η λειτουργία του με ευθεία αναγωγή στις αναλογίες είναι προβληματική. Προτείνεται τροποποίηση της κοινοτικής ερμηνείας του μνημείου, με βάση τα αρχαιολογικά δεδομένα για συλλογικές τελετουργικές συγκεντρώσεις.

SHIPLEY, GRAHAM

The extent of Spartan territory in the late Classical and Hellenistic periods

As part of a wider investigation of landscape change in the late Classical and Hellenistic Peloponnese, this paper reviews the written and archaeological evidence for the Lakedaimonian Perioikoi and the extent of Spartan-dominated territory. While the north-western perioikic poleis were lost mainly in or soon after 369 BC, some survived under Megalopolitan control. The Thyreatis was probably Spartan until 338, but there is no evidence that the southern Parnon coast was removed until the late third or early second century. Of Spartan core territory, Sellasia was lost finally in 222, Geronthrai then or later, but other poleis probably remained Spartan. Those of the Malea and Tainaron peninsulas were probably lost mainly in 195 BC. The resulting catalogue of settlements forming part of the Lakedaimonian state at different dates lays the foundation for further historical studies.

Η έκταση της σπαρτιατικής επικρατείας στην ύστερη κλασική και στην ελληνιστική περίοδο.

Το παρόν άρθρο αναθεωρεί τις γραπτές και αρχαιολογικές πηγές σχετικά με τους περιοίκους και την έκταση της Σπαρτιατικής επικρατείας, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης έρευνας για την αλλαγή του τοπίου στην ύστερη κλασική και ελληνιστική Πελοπόννησο. Αν και οι βορειοδυτικές πόλεις των περιοίκων χάθηκαν κυρίως κατά το 369 π.Χ. ή λίγο αργότερα, μερικές επιβίωσαν κάτω από τον έλεγχο της Μεγαλοπόλεως. Η Θυρεάτις παρέμεινε σπαρτιατική μάλλον μέχρι το 338 π.Χ., αλλά δεν υπάρχουν στοιχεία μέχρι τον ύστερο 3ο ή πρώιμο 2ο αι. π.Χ. για την απόσχιση της νότιας ακτής του Πάρνωνος. Από τον πυρήνα της Σπαρτιατικής επικρατείας, η Σελλασία απολέσθηκε τελικά το 222 π.Χ., το ίδιο ή αργότερα οι Γερόνθραι, άλλες πόλεις όμως παρέμειναν σπαρτιακές. Αυτές των χερσοννήσων του Μαλέα και του Ταινάρου πιθανώς απολέσθηκαν το 195 π.Χ. Ο διαμορφούμενος κατάλογος των οικισμών, οι οποίοι αποτελούν τμήμα του Λακεδαιμόνιου κράτους στις διάφορες περιόδους, θέτει τα θεμέλια για περαιτέρω ιστορικές σπουδές.

TOMLINSON, R. A.

Architectural pieces in stone in the collection of the British School at Athens

The 29 pieces are described and illustrated. Apart from the Ionic capital fragment excavated by the School at Kynosarges, they probably come from a collection made in the nineteenth century by George Finlay, as older Turkish

buildings in Athens were demolished. Most are of minor importance, but parallels are adduced from Corinthian capitals in Athens and Corinth. Later capitals belonged to a Turkish house recorded by Danish architects in 1835 and 1851.

Λίθινα αρχιτεκτονικά μέλη στη συλλογή της Βρετανικής Σχολής Αθηνών.

Τα 29 αρχιτεκτονικά μέλη περιγράφονται και εικονίζονται. Εκτός από το θραύσμα του ιωνικού κιονόκρανου από τις ανασκαφές της Σχολής στο Κυνόσαργες, τα υπόλοιπα πιθανώς προέρχονται από τη συλλογή του George Finlay που συγκροτήθηκε τον 19ο αι., όταν κατεδαφίζονταν παλαιότερα τουρκικά κτήρια στην Αθήνα. Τα περισσότερα είναι ελάσσονος σημασίας, αλλά προβάλλονται παράλληλα από κορινθιακά κιονόκρανα από την Αθήνα και την Κόρινθο. Ύστερα κιονόκρανα ανήκαν σε τουρκική οικία καταγραμμένη το 1835 και 1851 από δανούς αρχιτέκτονες.

WESTGATE, R. C.

Space and decoration in Hellenistic houses

The decoration of Hellenistic houses can be understood in terms of hierarchies, which marked out the relative importance of the rooms and spaces in the house. In mosaics, the hierarchy is related to the materials used and the complexity of the design; wall painting is capable of expressing more subtle distinctions, through a combination of colours, motifs, decorative friezes, and architectural features in stucco relief. Surviving houses from Delos, Morgantina and Monte Iato are analysed in detail to explain how their decoration might have worked, and from these examples some conclusions are drawn about changes in the use of domestic space in the late Hellenistic period.

Χώρος και διακόσμηση στις ελληνιστικές οικίες.

Η διακόσμηση στις ελληνιστικές οικίες γίνεται κατανοητή υπό όρους ιεραρχίσεως, οι οποίοι επισήμαιναν τη σχετική σπουδαιότητα μεταξύ των δωματίων και χώρων στην οικία. Ως προς τα ψηφιδωτά, η ιεράρχηση συνδέεται με τα χρησιμοποιούμενα υλικά και την πολυπλοκότητα του σχεδίου. Η τοιχογραφία είναι δυνατόν να εκφράσει πιο λεπτές διαφοροποιήσεις μέσω του συνδυασμού των χρωμάτων, των σχεδίων, των διακοσμητικών ζωφόρων και των αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών σε ανάγλυφο κονίαμα. Αναλύονται λεπτομερώς οι διατηρούμενες οικίες από τη Δήλο, τη Morgantina και το Monte Iato, ώστε να εξηγηθεί πώς πιθανώς λειτουργούσε η διακόσμησή τους. Από αυτά τα δείγματα εξάγονται συμπεράσματα για τη χρήση του οικιακού χώρου κατά την Ύστερη Ελληνιστική περίοδο.

WILSON, DAVID E. AND DAY, PETER M.

EM I chronology and social practice: pottery from the early palace tests at Knossos

This article presents a stylistic assessment of the pottery from early tests (1900–1905) at Knossos that may be assigned to EM I. There follows a discussion of the problems of ceramic phasing of EM I Knossos and the relative chronology of Central Crete with the South Aegean in EB I. Finally, the social context of ceramic consumption at EM I Knossos and North-Central Crete is explored, and the possible evidence this may provide for ritualised social practice at Knossos and emergent social differentiation and power.

PM I χρονολογία και κοινωνική πρακτική: κεραμική από τις πρώιμες ανασκαφές στο ανάκτορο της Κνωσού.

Αυτό το άρθρο παρουσιάζει μια τεχνοτροπική εκτίμηση της κεραμικής, η οποία μπορεί να αποδοθεί στην PM I και προέρχεται από τις πρώιμες ανασκαφές (1900–1905) στην Κνωσό. Ακολουθεί συζήτηση των προβλημάτων για την διάκριση κεραμικών φάσεων στην PM I Κνωσό και για την σχετική χρονολόγηση στην κεντρική Κρήτη ως προς το νότιο Αιγαίο κατά την ΠΕΧ I. Τέλος, διερευνάται η κατανάλωση κεραμικής στο πλαίσιο του κοινωνικού περιβάλλοντος στην PM I Κνωσό και την βόρεια κεντρική Κρήτη. Επίσης, τα πιθανά δεδομένα που μπορεί να προκύψουν για τελετουργικές πρακτικές της κοινότητας στην Κνωσό και για την αναδυόμενη κοινωνική διαφοροποίηση και ισχύ.